

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER ÄR ROBUSTA OCH RESILIENTA

2020-06-09

Av: IQ Samhällsbyggnad

Det behövs satsningar på robusthet i samhällsbyggnadsfrågorna, något som ibland förstås som synonymt med resiliens och motståndskraft i klimatfrågorna, men som har med fler saker att göra än så. Mitt i Corona-krisen är dessa frågor mer aktuella än någonsin, inte minst ut ett europeiskt perspektiv.

I det [inspel som IQ Samhällsbyggnad](#) samordnat till kommande den forskningspolitiska propositionen lyfter vi Attraktiva livsmiljöer som ett område där det behövs insatser och samverkan, och ger också förslag på angelägna satsningar. Inte minst behöver vi arbeta med frågor som rör resurser och resiliens för att utveckla hållbara lösningar och strategier för hållbara städer och samhällen. Attraktiva livsmiljöer och frågor som rör robusthet och resiliens är därför fokusområden för IQ Samhällsbyggnads verksamhet framöver.

När statssekreterare Elin Olsson talade på IQ Samhällsbyggnads årsstämma i början av maj pratade hon om hållbarhet i samhällsbyggnad i samtliga bemärkelser och kopplade till Covid-19: "Segregation och trångboddhet är en fråga på liv och död" samt: "Vi behöver bygga våra samhällen mer robusta och motståndskraftiga. (...) Jag uppskattar att ni lyft det i ert inspel, även innan vi stod i den här akuta krisen".

Även inom samverkansprogrammet JPI Urban Europe diskuteras robusthet i samhällsbyggnadsfrågorna, och kopplingen till den pågående Corona-pandemin. Texten nedan är en del av den längre artikel som finns på JPI Urban Europes webb. Artikeln innehåller reflektioner baserat på en chattkonversation med JPI Urban Europes internationella nätverk (AGORA) som pågått de senaste månaderna. Gruppen arbetar just nu fram policy papers om dilemman på temat attraktiva livsmiljöer, och skrivandet tog en ny riktning när frågorna plötsligt behöver bearbetas utifrån den pågående pandemin...

ROBUSTHET I SAMHÄLLSBYGGNAD: VARFÖR TITTA BORTOM CORONA-KRISEN?

Vi behöver satsa mer på robusthet för att kunna ta täten i hållbar samhällsbyggnad. Detta är en av slutsatserna vi kan dra av Covid-19 krisen till förmån för att skapa attraktiva livsmiljöer. Hur den pågående pandemin bemöts olika runtom i världen speglar vad JPI Urban Europe uppmärksammar i sin strategiska forsknings- och innovationsagenda, vilken ligger till grund för programmets utlysningar och nyttiggörande.

Robusthet förstås ibland som synonymt med resiliens och motståndskraft, särskilt i relation till klimatförändringar. Men vi understryker att det har en vidare grund och är något som bör föregå resiliens i den bebyggda miljön. Det är inte enbart i strikt "teknisk" mening som urbana områden och städers politik möter utmaningar och dilemman kring resiliens, utan också gällande robustheten i samhällsbyggnadens välfärdssystem och värdegrunder kring livskvalité, demokrati och mänskliga rättigheter. I JPI Urban Europes strategiska forsknings- och innovationsagenda beskrivs detta på följande sätt:

"Medan motståndskraft betonar kapaciteten att återhämta sig, fokuserar robustheten på den stadiga och sunda "baslinjen" i urbana miljöer som en förutsättning för hållbarhet och för välmående motståndskraft i krishantering."

Robusthet i stadsutveckling och samhällsbyggnad byggs alltså av en mångfald element utöver enbart "teknik", något som i tysktalande samhällsbyggnadssammanhang också brukar kallas "baukultur" (vilket också är en Davos-deklaration Sverige skrivit under på). När vi observerar hur olika stadsområden har svarat på Covid-19, så verkar en huvudingrediens verkar vara graden av förtroende mellan aktörer i samhället (till exempel mellan individer och institutioner på lokal eller nationell nivå). Den tilliten kan vara avgörande för att kunna samordna samhällets svar på krisen utan att behöva ta till antidemokratiska åtgärder. Att i krisens hetta implementera "snabba lösningar" som till exempel integritetskränkande övervakningssystem, är något som bland annat FN varnat för, då den typen av åtgärder riskerar att bestå längre än själva krisen. Städernas motståndskraft, när det gäller omorganisationer efter kris, har osäkra effekter på samhällen och stadsdelarna: vilken del av staden, eller landet, återuppbyggs när krisen är över? Bör det verkligen röra sig om återuppbyggnad när det som stod på plats innan krisen- nu kanske har anledning att ifrågasättas (och därmed återuppfinnas)?

I praktiken kan robusthet ta sig uttryck i förvissningen om att när krisen kommer, oavsett karaktär, så lämnas inte din livssituation, ditt bostadsområde eller din kommun åt sitt öde med strategin att ni förväntas "studsas tillbaka" (engelskans "bounce back") när det värsta är över. En samhällsbyggnadspolicy som understryker robusthet, vare sig det gäller tekniska system eller andra välfärdsinfrastrukturer, har nämligen ett etos av vad FN:s miljömål deklarerat som övergripande i "*leave no one behind*": En förståelse för värdet av förebyggande och proaktivt arbete, och inte enbart omställning i bemärkelsen klimat- och samhällsanpassning, det vill säga endast reaktiva åtgärder.

LÄS OCH LÄR MER

[Läs hela artikeln på Urban Europes webbplats](#)

[Prenumerera på JPI Urban Europes nyhetsbrev](#) för inbjudningar och notiser om policy papers

Delta i [webbinariet Urban Lunch Talks](#) om robusthet och attraktiva livsmiljöer den 5 juni